

Επιμορφωτική Ημερίδα
«Κλιματική Αλλαγή Επιδράσεις και Προσαρμογή»

<https://humanrightsgorgblog.blogspot.com/2015/10/human-rights.html>

«Ανθρώπινα Δικαιώματα - Βιοηθική και Εκπαίδευση»

Ανδριάννα Γ. Ζησιμάτου – Καλομοίρη
Διδάκτωρ Φιλοσοφίας - Βιοηθικής

ΕΚΠΑ

Ανθρώπινα Δικαιώματα

Ανθρώπινα δικαιώματα εννοούμε τα δικαιώματα του ανθρώπου **ανεξαρτήτως** χρώματος (φυλής), φύλου, κοινωνικής τάξης, εθνικότητας, θρησκεύματος, ιδεολογικής και πολιτικής τοποθέτησης, ή μόρφωσης, σωματικής αρτιότητας, εξυπνάδας, ηλικίας, όπου **εξαιρούνται** τα μικρά παιδιά και τα νήπια, τα οποία δεν έχουν τη δυνατότητα βέβαια να ασκήσουν τα δικαιώματά τους ενώ μπορούν να δέχονται τις παροχές.

Τα ανθρώπινα δικαιώματα καθορίζονται ως: *«κοινώς αντιλαμβανόμενα αναπαλλοτριώτα θεμελιώδη δικαιώματα που κάθε άτομο δικαιούται από τη στιγμή της γέννησής του, απλώς και μόνο επειδή είναι ανθρώπινο ον»*.

Ανδριάννα Γ. Ζησιμάτου, 20/01/2024

Οι βασικοί άξονες των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων: Ελευθερία - Ισότητα - Δικαιοσύνη

Ελευθερία: Η δυνατότητα του ανθρώπου να δρα σύμφωνα με τη βούλησή του είναι η ικανότητα που έχει το άτομο αλλά και κάθε έμβιο όν να μπορεί να προβαίνει σε επιλογές.

Ισότητα: Η κατάσταση στην οποία όλα τα άτομα σε μια συγκεκριμένη κοινωνία έχουν ίσα δικαιώματα και ελευθερίες, συμπεριλαμβανομένων των πολιτικών δικαιωμάτων της ισότητας ευκαιριών, καθώς είναι η βασική αρχή για το δημοκρατικό πολίτευμα. Σύμφωνα με τις αρχές της ισότητας, σε μία κοινωνία θα πρέπει να τηρούνται οι αξίες της Ισονομίας (ισότητα των ανθρώπων απέναντι στο νόμο), της Ισοπολιτείας (ίση πρόσβαση και συμμετοχή όλων στα δημόσια αξιώματα και τις αρχές), της Ισοκρατίας (το κράτος ανήκει εξ' ολοκλήρου σε όλους τους πολίτες) και της Ισηγορίας (ελευθερία του λόγου).

Δικαιοσύνη: Για να λειτουργήσει σωστά η δημοκρατία και οι δημοκρατικοί θεσμοί, θα πρέπει να προηγείται το δημόσιο συμφέρον σε σχέση με το ιδιωτικό.

Τα ανθρώπινα δικαιώματα στον 20^ο αιώνα

- ❑ Οικουμενική Διακήρυξη Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (10 Δεκεμβρίου 1948)
- ❑ Η Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ- 1950)
- ❑ Ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ε.Ε (2000/C 364/01) - 2012/C 326/02
- ❑ Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού 20 Νοεμβρίου 1989

Ανδριάνα Γ. Ζησιμάτου, 20/01/2024

Εφαρμοσμένη ηθική

Ένας σπουδαίος διεπιστημονικός κλάδος της Εφαρμοσμένης Φιλοσοφίας αναδεικνύεται αυτός της εφαρμοσμένης ηθικής της οποίας τα αντικείμενα και τα αντίστοιχα πεδία είναι:

- η Περιβαλλοντική Ηθική
- η Οικολογική Ηθική
- η Βιοηθική
- η Ιατρική ηθική
- η Ηθική του Κυβερνοχώρου και των Μ.Μ.Ε.
- η Ηθική των Διεθνών Σχέσεων
- η Ηθική του Δικαίου κ.ά.

Ανδριάννα Γ. Ζησιμάτου, 20/01/2024

Βιοηθική

Η βιοηθική φωτίζει τα προβλήματα, φέρνει τον επιστήμονα και τον τεχνοκράτη ενώπιον των ευθυνών τους και δείχνει ποιο είναι αυτό, το πολύ ανθρώπινο, το οποίο διακυβεύεται από τις παρεμβάσεις τους, χαράζοντας ενίοτε κάποιες κατευθυντήριες γραμμές. Η βιοηθική επεμβαίνει μόνο όταν τα επιτεύγματα της επιστήμης και της τεχνολογίας απειλούν την ακεραιότητα και την αξιοπρέπεια του ανθρώπου, όταν παραβιάζονται θεμελιώδη δικαιώματά του και γενικά όταν απειλείται όχι μόνο η ποιότητα της ζωής του αλλά και η ίδια του η ζωή καθώς και η ζωή των μελλοντικών γενεών.

Ανδριάννα Γ. Ζησιμάτου, 20/01/2024

Η Βιοηθική προέκταση της Ιατρικής Ηθικής

Στο ξεκίνημά της η βιοηθική θεωρήθηκε ως μια προέκταση της ιατρικής ηθικής. Είναι ο κλάδος εκείνος της επιστήμης που ασχολείται με τα **ηθικά προβλήματα, τα διλήμματα** που προέκυψαν από τις νέες ανακαλύψεις της βιολογίας και τις εφαρμογές της Γενετικής Μηχανικής και συνίσταται στην προσπάθεια αποφυγής μη αναστρέψιμων καταστάσεων που σχετίζονται με το χωρισμό του γενετικού υλικού.

Από τη φύση της η βιοηθική είναι το σημείο τομής διαφορετικών επιστημονικών πεδίων της βιολογίας που περιλαμβάνουν τη Γενετική, τη Βιοτεχνολογία, τη Βιοϊατρική ενώ εμπλέκονται και τελείως διαφορετικοί γνωστικοί τομείς όπως η Νομική και η Θεολογία.

Ανδριάννα Γ. Ζησιμάτου, 20/01/2024

Θεμελιώδεις Αρχές της Βιοηθικής

Οι θεμελιώδεις αρχές της Βιοηθικής σύμφωνα με τις Διακηρύξεις περιγράφονται ως εξής:

- ❑ Σεβασμός στην Ανθρώπινη Αξιοπρέπεια και τα Ανθρώπινα Δικαιώματα
- ❑ Αρχή της Αυτονομίας
- ❑ Αρχή Ωφέλειας και μη βλάβης
- ❑ Αρχή της Ευεργεσίας
- ❑ Αρχή της Δικαιοσύνης
- ❑ Ενημερωμένη Συναίνεση
- ❑ Αρχή του Προσώπου - Το Ηθικό Υποκείμενο

•Ανδριάννα Γ. Ζησιμάτου, 20/01/2024

Βιοηθική και ανθρώπινα δικαιώματα

«Η βιοηθική δεν εφαρμόζει στην πράξη καθιερωμένες και νεότερες ηθικές θεωρίες αλλά αναλύει καταστάσεις με βάση οικουμενικές αξίες, σέβεται την ελευθερία της έρευνας, παίρνει σοβαρά υπόψη της τα επιστημονικά δεδομένα για το καλό του ανθρώπου και στήνει έννοιες - γέφυρες ανάμεσα στη θεωρία και την πράξη, όπως είναι η δικαιοσύνη και τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Ως κριτήριο αξιολόγησης και ελέγχου των τεχνο-επιστημονικών επιτευγμάτων χρησιμοποιεί τον σεβασμό των ανθρώπινων δικαιωμάτων που πιστεύεται ότι διακυβεύεται από τη βιοτεχνολογική επανάσταση όπως προκύπτει και από την πρόταξη του σεβασμού τους στις πρόσφατες ευρωπαϊκές και διεθνείς σχετικές διακηρύξεις.»

Διακηρύξεις – Συμβάσεις – Πρωτόκολλα για Βιοϊατρική- Βιοηθική (1/2)

- Κώδικας της Νυρεμβέργης (1947) για τη Βιοϊατρική Έρευνα
- Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τη Βιοϊατρική (Σύμβαση Οβιέδο Ισπανίας για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και τη Βιοϊατρική) 04-04-1997
- Νόμος 2619/1998 (ΦΕΚΑ'132) Κύρωση της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της αξιοπρέπειας του ατόμου σε σχέση με τις εφαρμογές της βιολογίας και της ιατρικής
- Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού 20-11-1989
- Διακήρυξη του Ελσίνκι της World Medical Association 1964, κώδικας δεοντολογίας της έρευνας. Αρχές για την προστασία των ανθρωπίνων υποκειμένων στη βιοϊατρική έρευνα
- Νόμος 2472/1997 για τα προσωπικά δεδομένα
- Πρόσθετο Πρωτόκολλο στη Σύμβαση του Ονιέδο, Στρασβούργο 25-01-2005

Διακηρύξεις – Συμβάσεις – Πρωτόκολλα για Βιοϊατρική-Βιοηθική (2/2)

- ▶ Νόμος 3089/2002 για την υποβοηθούμενη αναπαραγωγή
- ▶ Νόμος 3305/2005 για την υποβοηθούμενη αναπαραγωγή
- ▶ Προεδρικό διάταγμα 26/2008 για τη θέσπιση προτύπων, ποιότητας και ασφάλειας για τη δωρεά, την προμήθεια, τον έλεγχο, την επεξεργασία, τη συντήρηση, την αποθήκευση και τη διανομή ανθρώπινων ιστών και κυττάρων
- ▶ Προεδρικό διάταγμα 160/1991 Προστασία των ζώων που χρησιμοποιούνται για πειραματικούς και άλλους επιστημονικούς σκοπούς
- ▶ Νόμος 2015/1992 Κύρωση της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την προστασία των σπονδυλωτών ζώων που χρησιμοποιούνται για πειραματικούς ή άλλους επιστημονικούς σκοπούς
- ▶ Σύμβαση ΟΗΕ για τη Βιοποικιλότητα
- ▶ Οδηγία 98/81/ΕΚ Καθορισμός μέτρων και όρων για την περιορισμένη χρήση γενετικώς τροποποιημένων μικροοργανισμών (ΓΤΜ)

Ανδριάννα Γ. Ζησιμάτου, 20/01/2024

Ηθικά Διλήμματα

Τα σπουδαιότερα ηθικά διλήμματα, όπως ανακύπτουν στο χώρο της ιατρικής και της βιοτεχνολογίας όπου καλείται να πάρει θέση η φιλοσοφία είναι:

- Αμβλώσεις
- Μεταμοσχεύσεις Ιστών και Οργάνων
- Θεραπευτική και Αναπαραγωγική Κλωνοποίηση
- Παθητική και Ενεργητική Ευθανασία
- Γενετικές Παρεμβάσεις στο Ανθρώπινο Γονιδίωμα - Βελτιώσεις - Ενισχυτικές Τεχνολογίες
- Γενετικά Δεδομένα
- Ιατρικώς Υποβοηθούμενη Αναπαραγωγή
- Γενετικά Τροποποιημένοι Οργανισμοί κ.ά

Οι Μέθοδοι της Βιοηθικής για την αξιολόγηση των πράξεων

Η Βιοηθική στην προσπάθειά της να αξιολογήσει μία νέα ιατρική τεχνολογία και να παράσχει κατευθυντήριες γραμμές, αλλά και στην προσπάθειά της να απαντήσει τα επείγοντα και πιεστικά ερωτήματα τα οποία κατά κανόνα εγείρονται κατά την κλινική έρευνα, κάνει χρήση ορισμένων κλασικών αλλά και πιο σύγχρονων ηθικών θεωριών.

Οι πιο αντιπροσωπευτικές Θεωρίες:

Οι ωφελιμιστικές θεωρίες

Σύμφωνα με τις ωφελιμιστικές θεωρίες, μία πράξη είναι ορθή στο βαθμό που αυξάνει την περισσότερη ευτυχία για τους περισσότερους ανθρώπους ή, στην αρνητική τους διατύπωση, στο βαθμό που προξενεί όσο το δυνατόν λιγότερη δυστυχία για όσο το δυνατόν λιγότερους ανθρώπους. Κύριοι εισηγητές του ωφελιμιστικού ρεύματος είναι ο Jeremy Bentham (1748 – 1873) και ο John Stuart Mill (1806 – 1873). Ανάμεσα στους σύγχρονους ηθικούς Φιλοσόφους, την παράδοση συνεχίζουν ο Richard Hare, ο Peter Singer, ο John Harris κ.ά.

Ανδριάννα Γ. Ζησιμάτου, 20/01/2024

Οι Μέθοδοι της Βιοηθικής για την αξιολόγηση των πράξεων (1/2)

Οι δεοντοκρατικές θεωρίες:

Σε αντίθεση με τις ωφελμιστικές θεωρίες, οι δεοντοκρατικές υποστηρίζουν ότι μια πράξη είναι ορθή εφόσον το είδος της πράξης το υπαγορεύει κάποιος γενικός κανόνας ή αρχή, ανεξάρτητα από τα αποτελέσματα και τις συνέπειες που αυτή μπορεί να έχει.

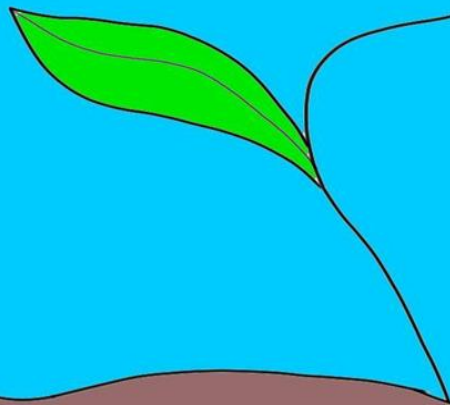
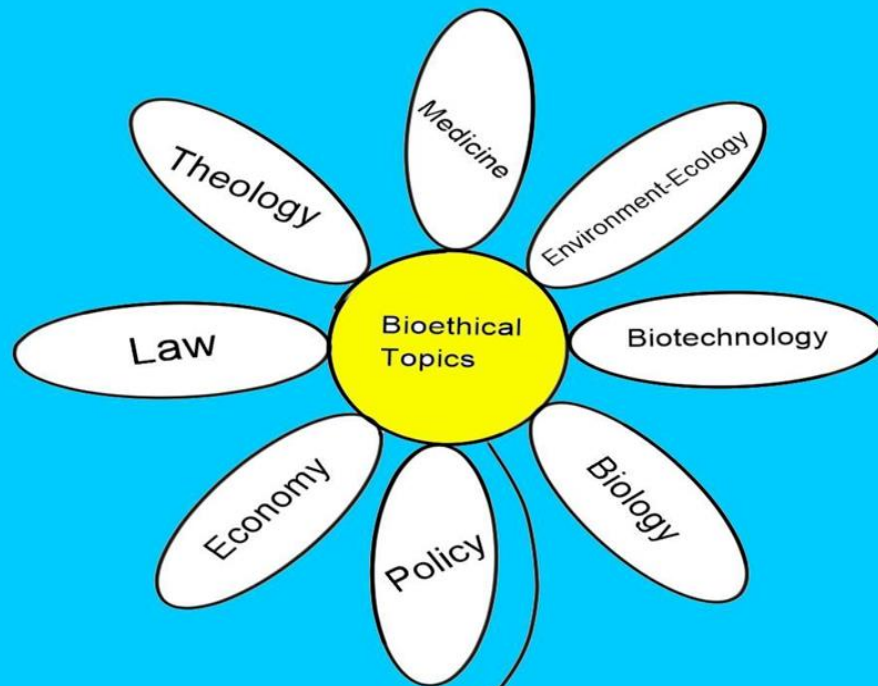
Οι δεοντοκρατικές θεωρίες απορρέουν από τη φιλοσοφία του Immanuel Kant.

Η περιπτωσιολογική θεωρία:

Η περιπτωσιολογική θεωρία έρχεται ως αρωγός να θεραπεύσει τις αδυναμίες των δεοντοκρατικών αρχών και, κατ' επέκταση όλων των ηθικών θεωριών. Η διαφορά της από τις ηθικές θεωρίες αρχών είναι ότι, ενώ εκείνες λειτουργούν παραγωγικά, εφαρμόζουν δηλαδή μία γενική αρχή σε μία συγκεκριμένη περίπτωση, στην περιπτωσιολογική θεωρία συμβαίνει το αντίθετο. Ξεκινάμε, δηλαδή, από τη συγκεκριμένη προβληματική περίπτωση, επαγωγικά, για να αναχθούμε στις περιπτώσεις που θα μας δώσουν λύση στο πρόβλημά μας.

Οι Μέθοδοι της Βιοηθικής για την αξιολόγηση των πράξεων (2/2)

- ▶ **Οι φεμινιστικές θεωρίες:** Οι ηθικές θεωρίες φεμινιστικής προέλευσης θεωρούν τις ηθικές αρχές και τις σύγχρονες βιοτεχνολογικές προσεγγίσεις ανδροκρατικές, και αφηρημένες, οι οποίες προϋποθέτουν τις αξίες της δικαιοσύνης και της εξουσίας.
- ▶ **Οι Θεωρίες Δικαιωμάτων:** Από την περασμένη δεκαετία, αρχίζουν να κερδίζουν έδαφος οι ηθικές θεωρίες που βασίζονται στα δικαιώματα. Τα ανθρώπινα δικαιώματα, ως τα πυρηνικά στοιχεία μιας κοινής ηθικής, έχουν κιόλας επιτύχει μια διαπολιτισμική συναίνεση και προωθούν με βάση την ορθολογικότητα και την καθολικευσιμότητα το σχέδιο προς έναν οικουμενικό ηθικό θεσμό της ζωής.

Education

*By Zisimatoa
Andriana*

Εκπαίδευση στη Βιοηθική και τα Ανθρώπινα Δικαιώματα

Η Βιοηθική, πλέον, έχει διαμορφώσει έναν νέο προβληματισμό σχετικά με την ενημερωτική διδασκαλία στο πλαίσιο της εκπαίδευσης.

Μέσω αυτής, τα παιδιά δύνανται να εκπαιδευτούν ώστε να εμπλέκονται και να συμπεριφέρονται ηθικά, σε διάφορες καταστάσεις της καθημερινότητας, εξισορροπώντας το προσωπικό τους όφελος με το όφελος της κοινωνίας.

Έτσι, μέσα στο σχολείο κρίνεται αναγκαίο να υλοποιούνται συζητήσεις που σχετίζονται με τις εξελίξεις στην επιστήμη, αλλά και να αξιολογούνται εποικοδομητικά οι πράξεις και τα πλαίσια πραγμάτωσης αυτών.

Ανδριάνα Γ. Ζησιμάτου, 20/01/2024

Οι προβληματισμοί της βιοηθικής προωθούν τα ανθρώπινα δικαιώματα

Κάθε πολιτεία κρίνεται αναγκαίο να προστατεύει τα ανθρώπινα δικαιώματα και να προωθεί τη γνώση τους, με στόχο να αποτελέσουν συνείδηση για τους ανθρώπους και οι σκέψεις αλλά και οι δράσεις να προσανατολιστούν με αυτά. Η εξέλιξη αυτή δύναται να επιτευχθεί μέσω της συστηματικής εκπαίδευσης των ανθρώπων στα ανθρώπινα δικαιώματα και να γίνουν όσο το δυνατόν πιο σαφή και συγκεκριμένα, με στόχο την καθολική κατανόηση και αναγνώρισή τους. Με όχημα τη βιοηθική γίνονται αντιληπτά και απολύτως κατανοητά τα ανθρώπινα δικαιώματα και οι πανανθρώπινες αξίες.

- ▶ Η προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην καθημερινότητα
- ▶ Δεν αποτελούν δεδομένα
- ▶ Η αμφισβήτηση και η συνεχής αξιολόγηση πραγμάτωσης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, στο δημοκρατικό πλαίσιο, πρέπει να είναι συνεχής. Πολλές φορές ο ορισμός τους κρίνεται αναγκαίος για να τεθούν νέες βάσεις.
- ▶ Ο πολιτισμός αποτελεί βασικό παράγοντα για την επίτευξη της κατοχύρωσης και της άσκησης των δικαιωμάτων

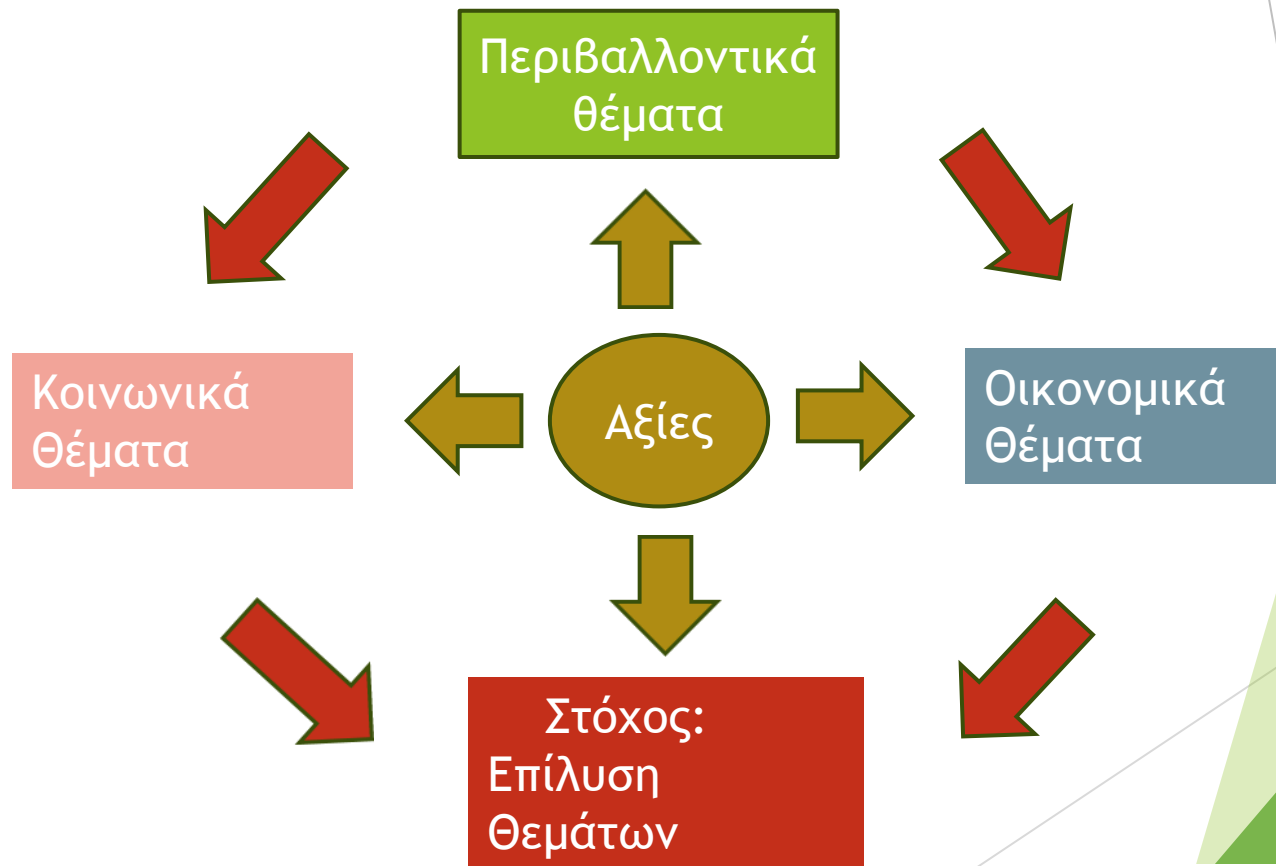
Ανδριάννα Γ. Ζησιμάτου, 20/01/2024

Βασικά και अपαράβατα δικαιώματα του ανθρώπου

- ▶ Το δικαίωμα του στη ζωή
- ▶ Το δικαίωμα του στην υγεία
- ▶ Ο σεβασμός προς τα ευάλωτα άτομα και στις ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού
- ▶ Η αναζήτησή μας για ανθρώπινη αξιοπρέπεια
- ▶ Η ωφέλεια - μη βλάβη
- ▶ Η αυτονομία
- ▶ Η ατομική ευθύνη
- ▶ Η συναίνεση
- ▶ Ο σεβασμός της προσωπικής ακεραιότητας
- ▶ Οι έννοιες της ιδιωτικότητας και εμπιστευτικότητας
- ▶ Η ισότητα
- ▶ Η δικαιοσύνη και η ευθυδικία
- ▶ Η απαγόρευση διακρίσεων και στιγματισμού
- ▶ Ο σεβασμός της πολιτισμικής ποικιλίας και του πλουραλισμού
- ▶ Η αλληλεγγύη και η συνεργασία
- ▶ Η κοινωνική ευθύνη
- ▶ Η υγεία αλλά και η προώθηση της υγείας, της κοινωνικής ανάπτυξης προς όφελος των λαών, μας φέρνει κοντά στις έννοιες και τις αξίες της Βιοηθικής.

Η Έκθεση της UNESCO για την εκπαίδευση στον 21^ο αιώνα

«Η Εκπαίδευση για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη
(Education for Sustainable Development ESD)»

Ανδριάννα Γ. Ζησιμάτου, 20/01/2024

Νέες αξίες στην εκπαίδευση

Συνέπειες του σύγχρονου μοντέλου ανάπτυξης

Ανδριάννα Γ. Ζησιμάτου, 20/01/2024

Θεματολογία της Βιοηθικής

Η επιλογή περιεχομένων, ανά ηλικία και τάξη, για όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης, θα είχε να κάνει με την αναγκαία διασύνδεση τους με άλλους επιστημονικούς κλάδους όπως, η Ιατρική, Βιολογία, Τεχνολογία, Βιοτεχνολογία, Νομική, Θεολογία - Θρησκεία, Οικονομία, Πολιτική, που γειτνιάζουν ή και εμπλέκονται, με την Περιβαλλοντική Ηθική, την Οικολογική Ηθική, τη Βιοηθική έμβιων όντων, τη Διατροφή και Τεχνολογία, τη Βιοτεχνολογία, τη Νανοτεχνολογία, Νευροτεχνολογία – Εγκέφαλος, Τεχνητή Νοημοσύνη, τη Ρομποτική κ.ά.

Ανδριάννα Γ. Ζησιμάτου, 20/01/24

Στόχοι μαθήματος Βιοηθικής στο Σχολείο

Τα παιδιά εφόσον έρθουν σε επαφή με αρχές και αξίες, όπου μέσω της διαδικασίας προώθησης του μαθήματος και παίρνοντας ενεργά μέρος όπως π.χ αναλαμβάνοντας ρόλους, θα αντιλαμβάνονται πλήρως τις έννοιες των αρχών για το τι είναι, **η αρχή της αγαθοποιΐας, η ανθρώπινη αξιοπρέπεια, τα ανθρώπινα δικαιώματα, τι σημαίνει μεγιστοποίηση της ωφέλειας καθώς και τι ελαχιστοποίηση της βλάβης, τι δηλώνει η αρχή της αυτονομίας και τι της ατομικής ευθύνης, για το σεβασμό στον ευάλωτο και στην ακεραιότητά του, για την αρχή της ευεργεσίας, τον σεβασμό της ιδιωτικής ζωής, την εμπιστευτικότητα, την αρχή της εχεμύθειας, την ευθυδικία, την ισότητα, την αρχή της δικαιοσύνης, τη μη διάκριση και τον μη στιγματισμό ατόμων, τον σεβασμό της πολιτισμικής ποικιλίας και του πλουραλισμού, την αδελφοσύνη ανάμεσα στους ανθρώπους, την κοινωνική ευθύνη και υγεία, για το πόσο σημαντική είναι η προστασία του περιβάλλοντος, της βιοποικιλότητας και της βιόσφαιρας, την εκτίμηση της σχέσης και συνάφειας άλλων μορφών ζωής με τα ανθρώπινα όντα, την ανάγκη προστασίας των μελλοντικών γενεών.**

Μέθοδος Διδασκαλίας: Οι αξίες στην εκπαίδευση

Η εκπαίδευση στις αξίες είναι μια ρητή προσπάθεια διδασκαλίας για αξίες ή/και αποτίμηση. Οι Superka, Ahrens και Hedstrom περιέγραψαν πέντε βασικές προσεγγίσεις για τη διδασκαλία των αξιών:

- ▶ εμφύτευση- ενσωμάτωση, (των προτύπων και των κανόνων της ομάδας ή της κοινωνίας μέσω μοντελοποίησης, ανταμοιβών και κυρώσεων),
- ▶ ηθική ανάπτυξη (στάδια του ηθικού συλλογισμού με βάση υψηλότερα σύνολα αξιών, μέσω συζητήσεων των ηθικών διλημμάτων),
- ▶ ανάλυση (λογική επιστημονική έρευνα που οδηγεί σε αποφάσεις σε ζητήματα αξιών και ηθικής, μέσω περιπτωσιολογικών μελετών),
- ▶ διευκρίνιση αξιών (μέσω παιχνιδιών, προσομοιώσεων, συζητήσεων και αυτοανάλυσης),
- ▶ εκμάθηση δράσης (διευκρίνιση αξιών, με ταυτόχρονη παροχή ευκαιριών σε μαθητές για εφαρμογή των αξιών στην πράξη μέσω της κοινωνικής δράσης).

Διδακτική Μεθοδολογική Προσέγγιση στη Βιοηθική

Η τεχνική ηθικής ανάπτυξης που χρησιμοποιείται συχνότερα, είναι η παρουσίαση μιας υποθετικής ή πραγματικής ιστορίας διλήμματος η οποία στη συνέχεια συζητείται σε μικρές ομάδες. Οι μαθητές παρουσιάζουν εναλλακτικές απόψεις σε αυτές τις συζητήσεις, οι οποίες οδηγούν σε υψηλότερη, πιο ανεπτυγμένη ηθική σκέψη. Υπάρχουν τρεις κρίσιμες μεταβλητές που κάνουν ένα δίλημμα κατάλληλο και έτσι η ιστορία πρέπει να παρουσιάζει:

- ▶ Μια πραγματική σύγκρουση για τον κεντρικό χαρακτήρα,
- ▶ Θα πρέπει να περιλαμβάνει μια σειρά ηθικών ζητημάτων προς εξέταση και
- ▶ Να δημιουργεί διαφορές απόψεων μεταξύ των μαθητών σχετικά με την κατάλληλη απάντηση στην κατάσταση.
- ▶ Χρειάζεται ένας καθοδηγητής που θα μπορεί να βοηθήσει, ώστε να επικεντρωθεί η συζήτηση στον ηθικό συλλογισμό.
- ▶ Ένα κλίμα στην τάξη που να ενθαρρύνει τους μαθητές να εκφράζουν ελεύθερα τον ηθικό συλλογισμό τους.

Σχηματική αποτύπωση εισαγωγής ηθικού διλήμματος και προβληματισμού

Σεβασμός στο πρόσωπο

- Τι θα ήταν σεβαστό για τους ανθρώπους ή άλλα εμπλεκόμενα μέρη;
- Πώς μπορούμε να σεβόμαστε τους ανθρώπους και το δικαίωμά τους να κάνουν τις δικές τους επιλογές;

Ηθική Ερώτηση

Δικαιοσύνη

- Τι θα ήταν δίκαιο;
- Πώς μπορούμε να συμπεριφερόμαστε στους άλλους;
- Πώς μπορούμε να διανείμουμε τους πόρους ώστε ο καθένας να παίρνει αυτό που πρέπει;

Μεγιστοποιήστε τα οφέλη...

Ελαχιστοποιήστε τις βλάβες...

Πώς μπορούμε να κάνουμε το καλύτερο; (ευεργεσία)

Τι είδους βλάβες και οφέλη μπορεί να προκύψουν από διαφορετικές λύσεις;

<http://www.photo.gr/know-how/>

Σας ευχαριστώ ...

**Σχόλια - Παρατηρήσεις:
zisimatou_andriana@hotmail.com**